

Reguleringsmyndigheten for Energi - RME
rme@nve.no

Foretaksregister	980 489 698 MVA
Vår referanse	H19093-2022.09_jej
Deres referanse	202108945
Dato	03.10.2022

Kommentarer til RME og Skattedirektoratet sine forslag om innføring av modell for deling av overskuddsproduksjon fra fornybar energi som brukes på samme eiendom

Elvia støtter målet om å legge til rette for deling av overskuddsproduksjon i borettslag mv. Vi mener imidlertid en storskala innføring av en slik ordning må etableres på en langt enklere måte enn den krevende og delvis manuelle løsningen som RME og Skattedirektoratet her foreslår. Høringsforslaget belyser ikke i tilstrekkelig grad behovet for systemtilpasninger, manuelle/automatiserte prosesser, ansvarsforhold, tariffmessige virkninger, følgevirkninger av forslaget mv. Dermed fremgår det ikke hvor store administrative og ressursmessige konsekvenser ordningen vil ha. Innføring av den foreslåtte modellen fra 1.1.2023 er av praktiske årsaker ikke realistisk.

Elvia ønsker å bidra til å få på plass en modell for deling av overskuddsproduksjon i borettslag mv., og mener den enkleste og raskeste måten å løse det uttrykte målet på er å etablere en ordning med en negativ feed-in tariff for de produksjonskilder som defineres å falle innenfor en slik ordning. Dvs. å sette en feed-in tariff som i nettleieavregningen likestiller verdien av energi som mates inn i nettet med energi som hentes ut av nettet.

Elvia viser til RMEs høringsdokument nr. 4/2022 med «Forslag til endring av forskrift om kontroll av nettvirksomhet og avregningsforskriften - Innføring av modell for deling av overskuddsproduksjon», som er sendt ut på vegne av Olje- og energidepartementet. Vi viser også til Skattedirektoratets høringsnotat vedrørende «fritak for kraft fra fornybare energikilder som brukes på samme eiendom», samt avtale med RME om utsatt svarfrist fram til 3.10.2022.

Elvia presiserer innledningsvis at vi er positive til etablering av distribuert produksjon fra solcelleanlegg mv. og til å finne en ordning for deling av overskuddsproduksjon for borettslag, sameier osv. Eksempelvis vil solkraft sammen med batteri-teknologi kunne samspille med kraftsystemet og nettet i årene framover. Vi mener dog at den løsning RME her foreslår er mye mer kompleks enn den trenger å være, vil ta lang tid å innføre og være ressurskrevende å drifte. Vi vil derfor gi innspill til en enklere løsning som raskt kan være opp og stå. Vi vil deretter forklare hvorfor vi har innsigelser til RMEs foreslåtte løsning.

Nedenfor følger Elvia sine kommentarer til henholdsvis RMEs og Skattedirektoratets høringsforslag, samt vårt forslag om å i stedet benytte negativ feed-in tariff på produksjonskilden.

1. NEGATIV FEED-IN TARIFF VIL VÆRE EN ENKLERE LØSNING SOM RASKT KAN KOMME PÅ Plass

Elvia mener at den foreslåtte modellen for deling av produksjon fremstår så krevende at den ikke bør innføres. En enkel og rask måte å legge til rette for deling av overskuddsproduksjon for disse kundene er i stedet å innføre en ordning med negativ feed-in tariff for produksjonskilder som etter gitte kriterier, som settes av RME, faller innenfor en slik ordning. Med negativ feed-in tariff mener vi at for eksempel et borettslag i timer hvor det er overskuddsproduksjon på solcelleanlegget i praksis får betalt for innmatingen på nettet. En negativ feed-in tariff kan da prises på en slik måte at kunden oppnår tilsvarende kompensasjon som med den foreslåtte delingsmodellen. Borettslaget vil da selv stå for internfordeling av det som er tjent, ut på egne beboere etter den fordelingsnøkkel som borettslaget til enhver tid ønsker.

På dette vis reduserer man ressursbruken vesentlig, unngår en rekke manuelle prosesser og feilkilder, uklare grensesnitt og rollefordeling, samt unngår unødvendig systemutvikling hos både nettselskap og Elhub. I tillegg mener vi at man ved en løsning med negativ feed-in tariff vil unngå flere uheldige følger av ved det framlagte forslaget; herunder innføring av nettoavregning over timen, at punkttariffsystemet fravikes og utfordres, innføring av virtuelle måleverdier mv. I en slik modell kan man om ønskelig også unngå diskusjoner/problematisering knyttet til om forbruket og produksjonskilden må være plassert i samme bygning, på samme eiendom eller bak samme tilknytningspunkt. De eventuelle ulempene som måtte følge av en modell med negativ feed-in tariff mener vi det er mulig å finne løsninger på.

En negativ feed-in tariff vil være enkel å administrere. Produsenten (borettslaget mv.) må melde inn anlegget til nettselskapet, mens nettselskapets kontrollerer at produksjonskilden oppfyller de kriterier som er satt av RME for å kunne falle innenfor ordningen. Nettselskapet må deretter tariffere produksjonskilden med aktuell negativ feed-in tariff, og produsenten får deretter selv oppgaven med å fordele utbetalingen til de som deltar i ordningen etter de fordelingsnøkler vedkommende selv til enhver tid måtte ønske å benytte. I et borettslag vil dette helt naturlig havne inn som en egen negativ fakturalinje på husleiefakturaen sammen med felleskostnadene for øvrig. Dette på samme faktura som vi antar den enkelte kunde vil belastes for sin andel av kostnadene ved etablering og drift av produksjonskilden. På dette vis unngår man flere komplekse og til dels manuelle involveringer i verdikjeden, samtidig som nettleie- og strømvaregningen ikke forstyrres av ordningen som da håndteres helt separat i regi av produsenten. En modell med negativ feed-in tariff anses også å være en mer skalerbar modell.

Elvia bidrar gjerne i arbeidet med å utrede en slik ordning med sikte på å få denne innført raskt.

2. KOMMENTARER TIL RMES HØRINGSFORSLAG

2.1. Innledning

I høringsdokumentet er det ikke belyst behovet for, samt kostnader og tidsaspekt ved, nødvendige endringer i berørte systemer og prosessendringer hos nettselskapene. Vi er i ferd med å forsøke å kartlegge vårt behov for systemtilpasninger, men kan med utgangspunkt i vår forståelse av høringsforslaget slå fast at vi ikke har mulighet til å innføre den foreslåtte ordningen fra 1.1.2023. Elvia mener at den komplekse og krevende modellen som foreslås i RMEs høringsdokument nr. 4/2022 ikke bør gjennomføres slik den er beskrevet. Vi etterlyser utredning av flere forhold som bør inngå i en vurdering før man kan anbefale innføring av den foreslåtte modellen. Med det omfanget vi forventer en slik delingsløsning vil få i vårt forsyningsområde, er vi helt avhengig av tilpassede systemtekniske løsninger, automatiserte prosesser og klare ansvarsforhold og grensesnitt.

Vi er riktig nok kjent med at det er gjennomført pilotprosjekt med en delingsløsning i samarbeid Elhub, og antar RME i sin høring støtter seg på erfaringer derfra. Slik vi kjenner dette pilotprosjektet, er dette for manuelt basert og har også manglende funksjonalitet i forhold det forslaget som nå er ute på høring og i forhold til den automatikk vi er avhengige av med Elvias kundeportefølje. Vi oppfatter at metodikk mv. som er lagt til grunn i dette pilotprosjektet ikke er egnet for fullskala innføring av en delingsordning.

Vi vil begrunne våre synspunkter gjennom å kommentere noen av enkeltpunktene i RMEs forslag nedenfor.

2.2. Plikt til å rapportere installert effekt

RME foreslår å pålegge nettselskapene en plikt til å innhente informasjon om, og registrere installert effekt for alle anlegg som mater kraft inn på nettet i sitt nettavregningsområde i Elhub. Jf. høringsforslaget omfatter plikten både merkeytelsen til anlegget (DC-verdi) og nominell effekt i vekselretter (AC-verdi), dvs. at det skal rapporteres installert effekt i to felter for produksjon retning inn. Dette er en endring fra i dag, der det kun er funksjonalitet i nettselskapets systemer og i Elhub for å sende inn fra ett felt for produksjon retning inn. Forslaget medfører dermed at både nettselskapene og Elhub må gjøre tilpasninger og endringer i systemene sine samt at Elhub må gjøre endringer i sitt grensesnitt og oppdatere meldinger for grunndataoppdateringer. Vi har ingen mulighet til å implementere denne endringen i våre systemer fra 1.1.2023

Det sies i forslaget at både DC-verdi (kWp) på paneler og AC-verdi på inverter skal registreres, og at det er DC-verdien (kWp) som skal være dimensjonerende. Vi mener det er uheldig å definere installert DC-verdi som dimensjonerende faktor. Det som er av betydning for nettselskapet er i hovedsak grensesnittet mellom produksjonsanlegget og nettet (les: vekselretteren) og hvor mye effekt som kan gå ut av den. DC-verdi er kun relevant i de tilfeller denne er lavere enn ytelsen på vekselretteren. Det vil være produksjonsanlegg hvor sum DC-verdi er større enn 500 kW (for å utnytte fasadene i flere himmelretninger hele døgnet), men som i sum aldri vil produsere over 500 kW. Disse anleggene vil i henhold til forslaget ikke kunne dele produksjonen på eiendommen. Det er solcelleanleggets maksimale ytelse som bør være av interesse å registrere, og i så fall trenges ikke systemutvikling hos hverken nettselskap eller Elhub.

Vi bemerker også at dersom den foreslåtte endringen også er ment å omfatte eksisterende plusskunder, vil det kreve at nettselskapene gjør en tidkrevende ryddejobb med å fremskaffe manglende data for disse.

2.3. Delingsløsningen må avgrenses til tilknytningspunkt og ikke til «eiendom»

RME foreslår at delingsløsningen skal avgrenses geografisk til produksjonskilder og forbrukspunkt som er plassert på en og samme «eiendom» (kommune-, gårds-, bruksnummer og eventuelt festenummer). Selv om Elvia mener at RME sitt forslag om geografisk avgrensning med eiendom er et bedre alternativ enn det andre kartlagte alternativet med flere eiendommer med samme eier, er vi betenkt over at RMEs forslag samtidig innebærer et vesentlig avvik fra punktтарiffsystemets gjeldende prinsipper. Punktтарiffsystemet er bygget opp rundt at tariffene skal refereres tilknytningspunktene (kontrollforskriften § 13-1 bokstav a), og dette skal også sikre objektivitet (kontrollforskriften § 13-1 bokstav c). Punktтарiffsystemet har stått sentralt i reguleringen og tariffingen helt siden energiloven så dagens lys, og vi mener RME i høringsnotatet ikke i tilstrekkelig grad har utredet å avgrense delingsordningen til tilknytningspunktene samt konsekvensene av den utvidelsen som nå foreslås.

Det hadde etter vårt syn vært en riktigere vei å gå om man forholdt seg til tilknytningspunktet. Både fordi reguleringen hele tiden har hjemlet at tariffene skal refereres tilknytningspunktet, men også fordi det er kundenes tildelte rettigheter i tilknytningspunktene som nettet er dimensjonert for og at det da også er kundens belastning i tilknytningspunktene som bør være relevant mht. fordeling av nettleiekostnadene. Ulike tilknytningspunkt på en eiendom kan i prinsippet komme på ulike steder i nettet. Vi bemerker i denne sammenheng at også nettselskapenes plikter er referert tilknytningspunktene.

Ut fra dette er det rimelig at også en delingsordning knyttet til lokal produksjon av fornybar kraft refereres det enkelte tilknytningspunkt, og ikke at en slik ordning utvides til å omfatte den enkelte eiendom. Strekker man den virtuelle avregningen i delingsordningen utenfor tilknytningspunktet, betyr dette at man avregner kundene for et lavere uttak enn det faktiske uttaket i tilknytningspunktet. RMEs forslag medfører således at det er andre kunder enn de som utløser kostnadene som må dekke disse. Dette omfordelingsforholdet av nettleiekostnadene mellom kundene forsterkes ytterligere som følge av RMEs forslag om overgang til virtuelle nettoverdier over timen, da en virtuell nettoverdi over timen ikke sier noe om kundens reelle belastning på nettet.

Ved å innføre en geografisk avgrensning til eiendom, slik RME foreslår, ser vi allerede nå at aktører er ute og mener forslaget er for begrensende, problematiserer punktтарiffsystemet (herunder forbud mot summasjonsmåling av separate tilknytningspunkt) sett i lys av solcellebasert produksjon mv. Vi minner om at bransjen nå i stor grad har fått ryddet opp i historiske forhold med avvikende måleplassering, og på dette vis fått opprettet en likebehandling i tariffingen slik at like kunder behandles likt i henhold til punktтарiffsystemets gjeldende prinsipper.

2.4. Øvre terskel for installert effekt

RME foreslår å sette en øvre terskel for installert effekt på 500 kW for produksjonsanlegg som kan delta i delingsløsningen. Som nevnt under våre øvrige kommentarer til RMEs forslag, mener vi en slik terskelverdi bør knyttes til anleggets maksimale ytelse per tilknytningspunkt fremfor installert effekt per eiendom. Like fullt er det viktig at det settes en tydelig grense for å avgrense omfordelingsvirkningene av tiltaket, en grense som i rimelig grad vil favne de anlegg man mener skal kunne delta i en slik ordning. Det er vanskelig for oss å mene noe eksakt om hvor denne terskelverdien bør legges, men vi støtter at det er viktig å avgrense og være bevisst på omfanget fra regulators side. Dette slik at den økonomiske belastningen på de øvrige nettkundene ikke blir uforholdsmessig stor. Terskelverdi per tilknytningspunkt fremfor per eiendom tilsier for øvrig at terskelverdien bør settes lavere enn den RME har foreslått.

Vi bemerker ellers at RME uttaler at en terskel per tilknytningspunkt vil «*kunne ha noen uheldige tilpasningseffekter. En nettkunde vil kunne tilpasse seg ved å dele produksjonsanlegget opp i mindre anlegg og ha flere tilknytningspunkter mot nettet.*». Vi oppfatter at dette ikke medfører riktighet. Det er nettselskapet som definerer tilknytningspunktene til nettet. Det er ikke opp til kundene å splitte opp tilknytningspunktene i flere mindre tilknytningspunkt. En slik oppsplitting i mindre anlegg må i så fall skje bak tilknytningspunktet utenfor nettselskapets regi.

2.5. Fordeling av den produserte elektrisiteten må knyttes til målepunkt-ID og ikke nettkunde

Både i RMEs og i Skattedirektoratets høringsforslag er delingsmodellen knyttet til begrepene «nettkunder» og «abonnenter», der produsenten selv velger hvilke nettkunder/abonnenter innenfor samme eiendom som skal delta i ordningen. Nettkunder/abonnenter bør anses som uegnet å benytte som referanse i en slik administrativt krevende modell. Vi har en kundebevegelse på om lag 15-20 % per år – i borettslag kan kundebevegelsen være større. Å følge opp delingsordningen på kundenivå vil bli administrativt krevende. Det må være en forutsetning at delingsmodellen knyttes til målepunkt-ID (anlegg) og ikke til nettkunde/abonntent, slik at det blir mer statisk hvem som deltar i ordningen.

2.6. Fordelingsnøkler må avgrenses

RME foreslår i første omgang at delingsløsningen begrenses til tre fordelingsnøkler, hhv. lik, valgfri og dynamisk fordeling. RME antyder videre at antall fordelingsnøkler kan utvides på sikt. Først og fremst må det være en forutsetning at fordelingsnøklerne knyttes til og registreres på målepunkt-ID'ene og ikke per nettkunde, og det må være rimelig statisk hvilke anlegg som inngår i en delingsløsning. I praksis er det ellers kun lik fordeling som vil kunne fungere i den foreslåtte delingsordningen uten uforholdsmessig administrasjon.

Dynamiske fordelingsnøkler er uegnet. Den foreslåtte ordningen legger til grunn at alle målere fungerer 100% til enhver tid, men slik er det ikke i praksis. Dynamisk fordelingsnøkkel gjør at alle måleverdiene innenfor en delingsordning er gjensidig avhengig av hverandre. Dersom det i et slikt tilfelle er feil, eller avvik på måleverdiene fra en måler, vil dette påvirke de virtuelle måleverdiene (avregningsverdiene) på alle andre målere som deltar i delingsordningen. Dette kan resultere i en helt u hensiktsmessig avvikshåndtering, og rammes også av forskriftskravet om asymmetriske avviksoppgjør. I tillegg til dette kommer også de uheldige sidene ved bruk av dynamiske fordelingsnøkler som er trukket fram i RMEs høringsdokument, gjennom at økt forbruk vil belønnes.

Også valgfri fordelingsnøkkel er uegnet, da denne blir administrativt krevende gjennom at det her manuelt må registreres og løpende vedlikeholdes/oppdateres en fordelingsnøkkel per kunde og hvor totalen alltid skal ende opp med 100%. Denne er ikke egnet for den storskala innføringen som vil følge av den foreslåtte delingsordningen.

Vår konklusjon er således at det bør legges til grunn en fast, standardisert fordeling, og at produsenten ikke kan velge den fordelingsnøkkel som til enhver tid måtte passe. Endringer i fordelingsnøkler over tid vil også gjøre det komplisert å gjennomføre korreksjonsoppgjør på riktig måte bakover i tid. En fast standardisert fordeling sikrer også lik behandling av alle produsenter, forenkler i vesentlig grad administrasjonen, sikrer en mer robust avregning, samt at man unngår fremtidige vekslinger mellom ulike fordelingsnøkler.

Vi bemerker ellers at det i høringsforslaget er foreslått at nettselskapet skal registrere fordelingsnøkler i Elhub. Det er ikke sagt hvordan dette skal gjøres, men vi oppfatter beskrivelsen dithen at dette handler om en manuell registrering i Elhub aktørportal. Hvis det er slik det er tenkt, fremstår dette for oss som en uegnet modell. Slike registreringer skal og bør håndteres ved hjelp av markedsmeldinger, og da kreves det utvikling av systemfunksjonalitet for dette hos både nettselskap og Elhub.

Det er nettselskapet og ikke Elhub som vil motta kundehenvendelser rundt delingsordningen, slik RME har foreslått denne. Dette tilsier at nettselskapet må ha egne systemløsninger der man finner igjen både deltakende anlegg, fordelingsnøkler og alle nødvendige måleverdier for den enkelte kunde (både reelle og virtuelle). Samme data i parallelle systemer hos både nettselskap og Elhub (fordelingsnøkler, reelle og virtuelle måleverdier mv.) tilsier at disse bør speiles automatisk fra den ene parten til den andre for å sikre likhet og en mest mulig rasjonell løsning. Da blir spørsmålet; skal nettselskapets systemer være kilde og speile data over til Elhub via meldinger (fremstår som den naturlige løsningen for fordelingsnøkler), eller skal Elhub være kilde og speile data over til nettselskapet via meldinger (fremstår som den naturlige løsningen for alle reelle og virtuelle måleverdier)? Uansett løsning kreves systemutvikling hos både nettselskap og Elhub.

2.7. Overgang fra brutto- til nettoavregning over timen

I dag avregnes plusskunder brutto over timen. Det vi si de avregnes hver time for det faktiske uttaket og den faktiske effektbelastning anlegget har hatt på nettet, samtidig som de godskrives for den innmating i distribusjonsnettet som de faktisk har hatt hver enkelt time. Dette må anses å være den nettmessig korrekte måten å tariffere plusskundene på.

En virkning av RMEs foreslåtte delingsløsning er at denne ikke lar seg gjennomføre uten å gå over til nettoavregning over timen. Det vil si at kundenes faktiske uttak over timen reduseres med kundenes virtuelle andel av produksjonen. Av hensyn til likebehandling mellom vanlige plusskunder og kunder som inngår i delingsløsningen, foreslår RME i tillegg å innføre nettoavregning over timen også for vanlige plusskunder (fra 1.1.2024 på grunn av at Elhub må gjøre tekniske endringer).

Introduksjon av netto avregning betyr at fysiske måleverdier og avregningsverdier blir ulike - også for vanlige plusskunder. Dette er en viktig endring, både på teknisk nivå, i dialogen nettselskapet har med kundene, samt at dette også har fordelingsvirkninger. Alle tjenester og systemer hos nettselskapet som benytter måleverdier må utredes.

Produksjonen som en vanlig plusskunde forbruker selv vil ikke mates inn på nettet, mens produksjonen som kunden ikke bruker selv vil mates inn på nettet. I timer med produksjon vil det ofte være behov for uttak fra nettet i form av forbruk. Dermed bruker kunden nettet både til innmating og utmating og bør betale for det. Dersom kunden kun skal betale for nettoverdier, vil kunden ikke belastes for sin reelle bruk av nettet.

Overgang til nettoavregning over timen medfører en ytterligere svekkelse av fundamentet for punkttariffsystemet. Da er det ikke lenger kundenes faktiske effektbelastning i tilknytningspunktet de blir avregnet etter, men en virtuell verdi med et lavere effektgrunnlag enn den faktiske i tilknytningspunktet. Dette er etter vår mening en prinsipielt sett feil måte å avregne nettleie på, og vil føre til en ytterligere omfordeling av nettleie fra virtuelle og fysiske plusskunder over til øvrige kunder. Omfordelingsvirkningene av dette forsterkes ytterligere av at det fra 1.7.2022 ble innført ny tariffmodell med kapasitetsdifferensierte fastledd samt at man i nettleieavregningen beveger seg utenfor tilknytningspunktet.

2.8. Overgang fra avregning av fysiske til virtuelle måleverdier

En overgang fra bruk av fysiske til av virtuelle måleverdier i avregningen av kundene vil skape utfordringer. Den enkelte kundes måler registrerer de fysiske måleverdiene. De fysiske måleverdiene vil kundene også se via applikasjoner knyttet til HAN-grensesnittet, samt at disse vil være knyttet opp mot styringssystemer hos kundene mv. Dette har ikke minst fått et forhøyet fokus etter innføring av nye nettleiemodeller sommeren 2022. Det blir en utfordring hvordan man skal håndtere dette sett opp mot at kundene i henhold til forslaget skal avregnes etter virtuelle verdier. Det er vanskelig å se hvordan kunden skal tilpasse seg de virtuelle verdiene som vedkommende ikke kan se eller respondere på før i ettertid.

Forholdet mellom fysiske og virtuelle måleverdier blir også en utfordring med hensyn til en mest mulig intuitiv visning på nettselskapenes Min Side løsninger, på fakturaen mv. På Min Side i Elvia innhentes i dag brutto, uvaliderte måleverdier kontinuerlig. Disse overskrives etter hvert av validerte verdier fra Elhub. Når disse verdiene vil avvike i delingsløsningen må vi utvikle ny funksjonalitet. Samtidig vil dette fremstå misvisende for kundene.

RMEs forslag innebærer også at nettselskapene over tid må sitte på, vedlikeholde og følge opp alle typer fysiske og virtuelle måleverdier for kunder som inngår i delingsløsningen. Dette av hensyn til blant annet feilhåndtering, korreksjoner mv. De virtuelle måleverdiene må etter forslaget over tid være knyttet til riktig tidsperiode, på riktig kvalifisert kunde, riktig variabel fordelingsnøkkel og på riktig kvalifisert anlegg.

2.9. Håndtering av produksjonsmålepunkt og produksjonsverdier i delingsløsningen

I høringen er det ikke beskrevet tydelig hvordan målepunktet som deler produksjon skal registreres, men vi støtter oss på vår oppfattelse av Elhub sin funksjonalitet i pilotprosjektet og slik det også står delvis forklart på Elhub sin nettside under "Prosess ved etablering av virtuelle målepunkt". Et solcelleanlegg som skal dele produksjon skal da defineres som produksjonsmålepunkt og dersom dette fra før er registrert som kombinasjonsmålepunkt i nettselskapets systemer og i Elhub, må forbruk og produksjon splittes i to separate «fiktive» målepunkter, et forbruks- og et produksjonsmålepunkt. Produksjonsmålepunktet skal settes til aktivt i Elhub med avregningsform «ikke avregnet», og dette målepunktet skal rapportere produksjonsverdiene til delingsløsningen. Forbruksmålepunktet skal settes til aktivt i Elhub med avregningsform «avregnet» og skal avregne eventuelt forbruk. En av årsakene til splittingen er å utelate produksjonsmålepunktet fra balanseavregningen, da produksjonsverdiene skal med i balanseavregningen via målepunktene som mottar delt produksjon.

Den administrative håndteringen av dette vil føre til betydelig merarbeid for nettselskapene og gjør at man må ha god kontroll i egne systemer på hva som er hvilket målepunkt, og sikre overføring av verdier fra måleren på kombinasjonsmålepunktet til de fiktive målepunktene. Dette oppfattes som tungvint og uoversiktlig. Elvia registrerer solcelleanlegg som kombinasjonsmålepunkt og for oss er det mest rasjonelt å rapportere måleverdier på forbruk og produksjon fra samme måler i et kombinasjonsmålepunkt til Elhub. I stedet for at hvert enkelt nettselskap må utvikle prosedyrer og kontrollrutiner på dette, bør Elhub tilrettelegge for at nettselskapene kan rapportere forbruk og produksjon fra kombinasjonsmålepunktet og at Elhub sørger for at data fra produksjon kan brukes i delingsløsningen for produksjon. Vi anbefaler at Elhub tar en dialog med bransjen om dette.

2.10. Utforming av faktura

Under kapittel 5.3.6 foreslår RME en endring i avregningsforskriften § 7-2 h: «*Fakturaen skal synliggjøre reduksjon i uttak som følge av at forbrukeren mottar produksjon fra et produksjonsanlegg*». RME uttaler at endringen tar sikte på at forbrukere får informasjon om verdien av å delta i løsningen. Vi oppfatter «reduksjon i uttak» tilsvarende målt brutto forbruk fratrukket beregnet virtuelt netto-forbruk, dvs. at innmatingsverdier i de tilfeller kunden eventuelt kommer i en virtuelt beregnet innmatings situasjon ikke skal inkluderes? Vi antar videre det er kWh-verdier som skal vises?

Det er ikke spesifisert i høringen hvem som er ansvarlig for beregninger og fremskaffelse av nødvendige validerte data for å oppfylle dette kravet. Slik vi ser det er det Elhub som besitter alle nødvendige data, er ansvarlig for validering og alle nødvendige beregninger som følger av forslaget. Derfor er det også Elhub som bør sende alle data tilknyttet den foreslåtte delingsløsningen til nettselskapene, herunder også ferdig beregnede data knyttet til «reduksjon i uttak». Vi har imidlertid forstått det slik at dette ikke er planlagt å bli beregnet i Elhub og ikke vil være tilgjengelig for eksport til nettselskapene. Slik vi har forstått det vil heller ikke brutto produksjon være tilgjengelig for eksport til nettselskapene. I så fall må nettselskapene selv utvikle systemfunksjonalitet for beregning av reduksjon i uttak i egne avregningssystem, og da må uvaliderte brutto måleverdier være tilgjengelig i avregningssystemet. Slike beregninger er det ikke tilrettelagt for i dag. I Elvia sitt nye avregningssystem som etter planen innføres på nyåret er det ikke lagt til rette for å importere uvaliderte brutto måleverdier, kun validerte avregningsverdier fra Elhub. Vi har heller ikke systemfunksjonalitet for å

informere på faktura om «*reduksjon i uttak som følge av at forbrukeren mottar produksjon fra et produksjonsanlegg*».

Elvia anbefaler at punktet i avregningsforskriftens § 7-2 h strykes. Før et slikt krav kan innføres, bør data for reduksjon i uttak som følge av produksjon være tilgjengelig i Elhub og sendes videre til nettselskapene sine avregningssystem. Elhub vil ha alle nødvendig data tilgjengelig og bør kunne beregne og sende denne informasjonen til nettselskapene slik at vi unngår dobbeltarbeidet med at Elhub og nettselskapene gjør de samme beregninger. Alternativt mener vi at reduksjon i uttak ikke skal vises på faktura, men kun være tilgjengelig på nettselskapenes Min Side. Dette vil være enklere å implementere.

2.11. Konsekvenser for nettkundene (tariffmessige virkninger av høringsforslaget)

I sin vurdering av konsekvenser for nettkundene sier RME at fordelene med å delta i delingsløsningen, sammenlignet med å mate ut energien på nettet, er at man «ikke betaler for den energien man ikke forbruker». Så langt vi kan se er fordelene større enn det RME skisserer. Dette fordi at når ordningens begrensning knyttes til eiendom i stedet for tilknytningspunkt slipper man også å betale for deler av den energien som transporteres utenfor tilknytningspunktet. I tillegg forsterkes denne effekten ytterligere ved overgang fra brutto- til nettoverdier i avregningen, da nettoverdier ikke gjenspeiler kundenes reelle belastning på nettet.

Vi vil også bemerke at RMEs estimerer for forbrukerkunder kun fokuserer på nettarriffens energiledd. I dag avregnes de aller fleste kunder etter kapasitetsdifferensierte fastledd. Dette betyr at den fordelingen som skjer ved at man beveger seg utenfor tilknytningspunktet samt innfører nettoavregning over timen også vil slå ut i fastleddet (og i effektleddet for større næringskunder).

2.12. Ordinære og virtuelle plusskunder

Vi oppfatter RMEs forslag slik at ordinære og virtuelle plusskunder vil falle inn under samme aktørtype. Vi mener disse må kunne skilles fra hverandre, og da må man ha på plass systemløsninger som muliggjør en slik splitt.

2.13. Innføring av manuelle prosesser er å bevege seg i feil retning

Elvia har en strategi om å gå mot større grad av digitalisering, automatiserte og effektive prosesser og minst mulig manuell håndtering. Dette er også et generelt ønske i bransjen, og er også belyst i Strømnettutvalgets rapport. Vi oppfatter RMEs høring av forslag til delingsløsning vil føre til en utstrakt innføring av manuelle prosesser, oppfølging og vedlikehold.

Eksemplene på manuell håndtering som følger av delingsløsningen er mange. Det blir administrasjon av produsenter og vi skal motta og registrere informasjon om nye delingsløsninger. Vi må kontrollere informasjonen og grunddata og undersøke at alle kravene for å delta i delingsløsningen er tilfredsstillt. Deretter skal nettselskapene manuelt registrere delingsløsningen i Elhub aktørportal, både ved oppstart og gjennom løpende vedlikehold av løsningen. Dersom det eksempelvis kommer endringer fra produsenten om at fordelingsnøkkel skal endres eller målepunkt legges til eller fjernes, skal vi oppdatere dette i Elhub aktørportal. Ved manuell oversendelse av data mellom produsent og nettselskap blir det også GDPR-problemstilling. I tillegg får nettselskapene nye utfordringer å forholde seg til i den manuelle kundedialogen. Det samme gjelder i forhold til den årlige oppfølgingen av avgiftsfritaket. Elvia mener at den foreslåtte modellen for deling av overskuddsproduksjon ikke egner seg til anvendelse i stor skala, slik høringsforslaget legger opp til.

2.14. Produsentrollen i modellen

Innføring av en ny Produsentrolle og knytning mellom målepunkt og felles produksjonsanlegg med fordelingsnøkkel medfører endringer i den grunnleggende informasjonsmodellen for nettselskapet, som igjen fører til endringer i kundesystemer og tjenester der dette vedlikeholdes og vises.

Produsentrollen innebærer også at nettselskapet har en ny aktør å forholde seg til. Dette krever løsninger på plass for å håndtere innlogging, dialog samt sikring av personvern og aksept fra sluttkundene som innlemmes i delingsordningen.

2.15. Tidsperspektivet for innføring av ordningen er urealistisk

Som tidligere nevnt mener Elvia at tidsperspektivet i høringsforslaget er urealistisk. Den foreslåtte ordningen medfører behov for betydelige systemtilpasninger og vil kreve tid til testing og implementering. Det samme gjelder utvikling av en rekke manuelle prosesser. Vi stiller også spørsmål ved om Elhub er tilstrekkelig klargjort for den foreslåtte delingsløsningen.

Forslaget om krav til rapportering av to typer effekt, både AC og DC fører til at nettselskapene må gjøre tilpasninger i flere systemer i verdikjeden og Elhub må oppdatere sitt grensesnitt og meldinger for grunndataoppdatering. Krav til utforming av faktura fører til at hvert nettselskap skal lage et system for interne beregninger og visning på faktura. Håndtering av fiktive produksjonsmålepunkt og beregningsfunksjoner for å flytte måleverdier, behov for oppbevaring og vedlikehold av både fysiske og virtuelle tidsserier på det enkelte målepunkt, virtuelle netto måleverdier som overskriver målte verdier på Min Side, behov for å informere kundene og å utvikle automatisering av de manuelle oppgavene i delingsløsningen er blant flere nye nødvendige prosesser som krever tid for implementering.

3. KOMMENTARER TIL SKATTEDIREKTORATETS HØRING

3.1. Dokumentasjon

Skattedirektoratet foreslår at produsenter av kraft fra fornybare kilder, og som skal fordele kraften virtuelt på samme eiendom, må fremlegge erklæring for sitt nettselskap. Erklæringen skal inneholde opplysninger om hvor stor installert effekt det er på produksjonsanlegget, samt hvordan kraften skal fordeles mellom abonnentene på eiendommen. Erklæringen kan ikke være eldre enn ett år, så innsendelsen må gjøres årlig, jf. særavgiftsforskriften § 3-12-19 andre ledd. Skattedirektoratet bemerker videre at det er produsentene som plikter å sende inn den årlige erklæringen, og at ordningen derfor ikke vil medføre administrative konsekvenser av betydning for nettselskapene.

Selv om ansvaret her er tillagt produsentene, er det ikke å forvente at denne rapporteringen vil foregå i henhold til intensjonen. Vi anser det som sannsynlig at mange produsenter ikke vil sende inn den årlige erklæringen uoppfordret. Det er ikke belyst i høringsforslaget hvordan nettselskapet skal agere i slike tilfeller. Skal da delingsordningen kuttes (kan ha en oppdragende effekt), har nettselskapet et ansvar med hensyn til purringer, og hva da om man likevel ikke mottar erklæringer? Dersom nettselskapene tillegges et ansvar for å innhente erklæring årlig fra alle produsentene som inngår i delingsordningen, forventes det at dette vil generere mye merarbeid. Vi etterlyser en nærmere beskrivelse av den praktiske oppfølgingen av denne bestemmelsen.

3.2. Forslag til regelverk

I forslag til endringer i særavgiftsforskriftens § 3-12-18 1. ledd sies det:

«Elektrisk kraft fra fornybare energikilder som leveres til abonnenter innenfor samme kommune-, gårds-, bruks- og eventuelt festenummer (eiendom) som produksjonsanlegget befinner seg på, er fritatt for avgift.»

Som også omtalt under våre kommentarer til RME sitt høringsforslag er ikke «abbonenter» egnet som kriterier for hvem som skal inngå i delingsordningen. Hvem kraften skal fordeles til bør i stedet knyttes til målepunkt-ID'er (uavhengig av hvem som er bruker av målepunktet), slik at dette blir mer statisk og man avgrenser det løpende manuelle vedlikeholds-/oppdateringsbehovet.

Vi oppfatter også formuleringen som utydelig, da «sin del av det som er produsert» kan omfatte en større energimengde enn den som den enkelte time er forbrukt på den enkelte målepunkt-ID som inngår i

delingsløsningen. Dvs. at de virtuelle måleverdiene kan stille et målepunkt i en virtuell innmatings situasjon (dersom virtuell andel fra produksjonsanlegget er større enn fysisk forbruk på anlegget). Vi oppfatter avgiftsfritaket er begrenset til maksimalt det den enkelte kunde fysisk forbruker time for time. Nevnte formulering bør derfor omskrives til eksempelvis:

*«Elektrisk kraft fra fornybare energikilder som leveres til **og forbrukes av** abonnenter innenfor samme kommune-, gårds-, bruks- og eventuelt festenummer (eiendom) som produksjonsanlegget befinner seg på, er fritatt for avgift.»*

4. OPPSUMMERING

RME bør i samarbeid med bransjen etablere en løsning med en negativ feed-in tariff som kan løse behovet for en delingsordning i borettslag mv. på en enkel måte, og ikke minst kan innføres raskt. Om en slik ordning ikke anses hensiktsmessig av RME, må det vurderes enklere løsninger enn den modellen som her er foreslått. Elvia bidrar gjerne i dette arbeidet og er positive til formålet med høringen.

Den foreslåtte løsningen vil innebære behov for systemutvikling og endringer i prosesser med tilhørende kostnader og utvikling i drift. Dette må utredes og belyses før man eventuelt kan beslutte å innføre en ordning som foreslått. Foreslått tidsfrist er dessuten urealistisk.

Med vennlig hilsen
Elvia AS

Lisbeth Vingås
direktør Rammevilkår

Jon Eivind Johannessen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.